

RNDr. Miloš Gregar

Bliží se léto a s ním období dovolených a prázdnin. Pro volné chvíle jsme pro vás připravili další číslo našeho časopisu. Vydáme se tentokrát opět do okolí Berounky a věřím, že zde najdete řadu zajímavých míst, která stojí za to prozkoumat. Asi nejznámější a současně nejhodnotnější částí přírody je oblast Českého krasu. Tato CHKO byla vyhlášena před 45 lety a nyní dostala nového ředitele. Jak se dozvíte z rozhovoru s ním, žádný „nováček" to ale není. Možná ho někteří z vás znají nejen jako celoživotního ochranáře, ale i jako náměstka ministra životního prostředí pro sekci ochrany přírody. Prostě správný člověk na pravém místě. To poznáte i z rozhovoru, kde se prolínají obecná témata s fundovanou znalostí místních poměrů. A jak ho znám, nenatáhne si v ředitelském křesle klotové rukávy, ale spíše bude jeho práce vidět tam, kde je jí nejvíce zapotřebí, totiž přímo v terénu.

Český kras se nám představuje i v rubrice na kole i pěšky a Jirka Juřík pro vás připravil zajímavou výpravu na jeden ze světových geologických unikátů, stratotyp Klonk u Suchomast. Hranice mezi silurem a devonem je světově jedinečná i tím, že stratotyp – tedy geologickou lokalitu definující standard (typický sled vrstev) – zde byl vyhlášen jako první na světě. Naučná stezka začínající u Koněpruských jeskyní vás provede touto oblastí. Určitě se vám bude líbit, a pokud si návštěvu spojíte i s prohlídkou Koněpruských jeskyní, nebudete litovat celodenního výletu.

Ondřej Bílek představuje trochu atypický pohled na soustavu Natura 2000. Je přpsána jako „deštník", tedy jako jakýsi zastřešující či kombinovaný způsob ochrany přírodních stanovišť. Z jeho článku zřetelně vyplývá, jak málo si uvědomujeme, že i běžné a rozšířené druhy rostlin a živočichů jsou pro přežití společenstev v jejich typických stanovištích důležité.

Zajímavý a polemický je bezesporu článek Tomáše Justa, který se bude ve dvou pokračováních zamýšlet nad vodohospodářskými opatřeními v krajině. Nejen z pohledu povodní a sucha, ale i z pohledu projektování těchto návrhů a jejich provedení, které, jak on sám dlouhodobě dokumentuje, mnohdy věci spíše škodí než pomáhá. Jinými slovy, jestli se někdy s vaničkou nevylije i dítě.

Kromě dalších zajímavých příspěvků jsme pro vás připravili společně s Českou ornitologickou společností i zajímavý program na léto. ČSO již třetím rokem organizuje akci pro měření průhlednosti vody v rybnících v rámci celé České republiky. Bylo by velkým přínosem, pokud by i čtenáři NIKY přispěli svými měřeními k úsilí o zmapování průhlednosti vody v co největším počtu rybníků. A to i třeba několikrát za sezonu. Jak je průhlednost vody důležitá pro ptactvo, ale i jak důležitým indikátorem znečištění je, se dočtete v článku Honzy Plesníka „Měříme průhlednost rybniční vody". Výsledky tohoto výzkumu budou sloužit nejen pro potřeby ČSO, ale i jako podklad pro mapování znečištění vody vlivem nesprávného zemědělského a rybničního hospodaření. Veškeré potřebné informace najdete na webu ČSO: www.cso.cz v sekci Akce a kampaně – Měření průhlednosti vody Secchiho deskou – a to včetně jednoduchého návodu, jak Secchiho desku vyrobit, jak s ní pracovat a interaktivního webu, kam budete vkládat výsledky vašich měření. Určitě pomozte, těch 20 minut, co trvá vyrobit desku, a další chvilka u rybníka při měření může pomoci opravdu důležitému pozorování. Pokud sami nemůžete, požádejte přátele či známé, je to skutečně výzkum pro každého a výsledky uvidíte on-line na webu ČSO.

Přeji vám za sebe i celou redakci hezké léto, příjemné chvíle s našim časopisem a spoustu legrace u rybníka při měření průhlednosti vody.

Miloš Gregar, šéfredaktor

obsah

2 Obsah
Editorial
3 Pták roku
6 Chráněná krajinná oblast Český kras a starosti s ní
10 Rybníky, koryta vodních tolů, mokřady
16 Po málo známém Balkáně
22 Natura 2000 jako deštník
26 Měříme průhlednost rybniční vody
28 Vertikální zahrady jako východisko pro přelidněná města
32 Naučná stezka Klonk
36 Muzeum Říčany, historie a současnost muzea
40 Ilustrátorka přírody Leona Kuťková

NIKA

Časopis o přírodě a ochraně životního prostředí
38. ročník

Šéfredaktor: RNDr. Miloš Gregar

Redakční rada časopisu Nika:
RNDr. Milan Bukolský, Mgr. Hana Novotná, RNDr. Jan Plesník, CSc., Jiří Juřík, RNDr. Oldřich Vacek, RNDr. Václav Větvička, Veronika Voldřichová

Grafika: Dana Martinková

Foto na titulní straně: Josef Mottl

Vydává: Občanské sdružení Centrum environmentálních studií

Adresa redakce:
Kopanina 365, Praha 5, 155 00

Vychází 4x ročně
Cena výtisku 45 Kč.

Informace o časopise můžete získat na:
redakce@nika-casopis.cz
www.nika-casopis.cz

Partneři časopisu

Středočeský kraj

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG